

*Hekiminden hemşiresine, taşeron çalışanından
4B'lisine, teknisyenine... kadar
bütün sağlık çalışanları için
**güvenceli
emekliliğe yansıyan
insanca yaşayacak bir temel ücret
dinlenme hakkını gözeten bir çalışma süresi
sağlıklı ve güvenli
grevli, toplu sözleşmeli
bir çalışma ortamı
İSTİYORUZ***

**TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
MERKEZ KONSEYİ**

GMK Bulvarı Şehit Demiş Tunçgil Sok. No:2 Kat:4, 06570 Maltepe / ANKARA
Tel: (0 312) 231 31 79 Faks: (0 312) 231 19 52 - 53
e-posta: ttb@ttb.org.tr <http://www.ttb.org.tr>

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ YAYINLARI

Türk Tabipleri Birliği Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Önerisi 2011

Türk Tabipleri
Birliği
Sağlık
Personelinin
Tam Süre
Çalışmasına ve
Bazı
Kanunlarda
Değişiklik
Yapılmasına
Dair
Kanun Tasarısı
Önerisi - 2011

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ
SAĞLIK PERSONELİNİN TAM SÜRE ÇALIŞMASINA VE
BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TASARISI ÖNERİSİ - 2011

***Türk Tabipleri Birliği Sağlık Personelinin Tam Süre Çalışmasına ve
Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Önerisi - 2011***

*Birinci Baskı, Kasım 2009, Ankara
Yenilenmiş İkinci Baskı, Ocak 2011, Ankara
Türk Tabipleri Birliği Yayınları*

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok.
No:2 / 17 - 23, 06570 Maltepe / ANKARA
Tel: (0 312) 231 31 79 ● Faks: (0 312) 231 19 52-53
e-posta: ttb@ttb.org.tr ● <http://www.ttb.org.tr>

SUNUŞ

Siyasi iktidar 2007 Temmuz genel seçimleri sonrası “tam gün” çalışmayı keşfetti. Daha önce geleneğinde de ufkunda da yoktu. 2008 baharında ilk taslak ortaya çıktı. TTB kısa süre içerisinde tabip odaları, tıp fakülteleri, uzmanlık derneklerinin görüşlerini de alarak taslak hakkında değerlendirmesini yaptı. Bir rapor olarak Sağlık bakanlığına iletti. Eş zamanlı broşür olarak Mayıs (2008) ayında ilgili kamuoyuna ulaştırdı:

Hekim Emeğinin Ucuzlatılmasına Hayır!

2011 Ocak itibarıyla yasanın çıkışının 1. yılı dolmak üzere.

Yaşanılan süreç bütün yönleriyle değerlendirilmeye devam edecek, tıpkı TTB'nin tam süre çalışmayı savunması ve yaşama geçmesi için çaba harcaması gibi.

Hekimliğin, hekimlik uygulamasının bir değerler bütünü olduğunu biliyoruz. Bu değerlerle çatışan her düzenleme sağlık hizmetlerini olumsuz etkileyen dinamikleri beslenmektedir. Yasa bu haliyle hekim, iş gücü piyasasının düzenlenmesi amacına hizmet etmektedir.

Bizler piyasaya düşürülmüş bir sağlık hizmetinin “oyuncusu” olmak istemiyoruz. Topluma adanmış bir mesleğin onurlu üyeleri olarak görevimizi gelecek kaygısı duymadan yapmak istiyoruz. Bu amaçla tam süre çalışma yasa önerimizi sizlerle paylaşıyor, yaşama geçirmek için birlikte mücadeleye davet ediyoruz.

Türk Tabipleri Birliği
Merkez Konseyi

GENEL GEREKÇE

Türk Tabipleri Birliği, nitelikli sağlık hizmeti, nitelikli tıp eğitimi ve bilimsel çalışmalar için;

- iş güvencesini,
- insancıl bir ücretlendirme yöntemini,
- bir tek işte çalışarak insanca yaşama yetecek, emekliliğe yansıyan bir ücreti,
- mesleki gelişimi özendirici ve destekleyici bir izin ve karşılıklılandırma sistemini,
- makul çalışma saatlerini içeren bir çalışma düzenini,
- sosyal ve ekonomik hakları demokratik bir biçimde güvence altına alacak toplu sözleşme ve grev hakkını içeren sendikal hakları,
- her türlü şiddetten arınmış, sağlıklı ve güvenli çalışma koşullarını,
- hastalarla güvene dayanan insani ilişki ortamını tesis eden, hekimleri cezalandırmayı değil, tıbbi hataları önlemeyi ve hastaların zararlarını derhal karşılamayı amaç edinen kamusal bir zarar karşılama kurumunu içeren bir tam süre yarasını önermektedir.

Türk Tabipleri Birliği, hekimler dahil bütün sağlık çalışanlarının ekonomik ve sosyal haklarında bir iyileştirme sağlanması gerektiğini, bunun için öncelikle;

- İş güvencesini ortadan kaldıran bütün sözleşmeli çalışma biçimlerine,

- Sağlık hizmetini parçalamaya ilişkin hizmet satın alma ve taşeronlaştırma yöntemlerine,
- Hasta başına, hizmet başına pay vererek çalıştırmaya,
- Zorla çalıştırmaya,

yönelik yasa ve alt düzenlemelerin ortadan kaldırılması gerektiğini belirtmektedir.

Türk Tabipleri Birliği önerisinde, Sağlık Bakanlığı, Tıp Fakülteleri, kurum hekimlikleri dahil bütün hekimleri kapsayıcı bir biçimde; ek gösterge, özel hizmet tazminatı ve makam tazminatlarına ilişkin düzenlemelerde ücret artışlarını sağlayacak değişiklikler önermektedir. Yanı sıra, sağlık hizmetleri tazminatı ve sağlık personeli mahrumiyet yeri ikramiyesi adı altında yeni düzenleme önerileri de hekimlerin ücretlerinin artırılmasına yönelik önerilerdir.

Hekimlerin toplam ücretlerinin yüzde %20'si oranında ek ödeme yapılmasına yönelik düzenleme önerisi, bu günkü performansa dayalı ücret ödemesinden gerek kullanılan ölçütler gerekse oran olarak farklı, pozitif hükümleri içermektedir.

Hekimlerin nöbet saat ücretlerinde ise normal mesainin üzerine fazla çalışma olduğundan hareketle üç-beş lira gibi kabul edilemez rakamlar yerine emeklerini gerçekçi bir biçimde karşılayan artışlar önerilmektedir.

Hekimlerin dinlenme haklarını, makul sürelerde çalışma haklarını ihlal eden ve aynı zamanda hastalara verilen sağlık hizmetinin niteliğini riske atan uzun çalışma saatlerine sınırlama getirilmekte, 40 saatlik haftalık normal mesai süresinin yanında nöbet vb. yollarla fazla çalışma dahil haftada en fazla 56 saat çalıştırılabileceklerine ilişkin düzenleme yapılması önerilmektedir.

Yalnızca hekimlerin değil özelde sağlık çalışanlarının genelde ise bütün kamu çalışanlarının ekonomik ve sosyal haklarını gerçekleştirebilmesi için sendikal hakların tam olarak kullanılmasının olmazsa olmaz olduğunun bilinciyle Anayasa'nın 18. maddesindeki düzenlemenin toplu sözleşme, toplu pazarlık ve grev hakkını da içerecek bir biçimde yapılması talep edilmektedir.

Ayrıca sağlık çalışanlarının her türlü taciz ve şiddetten arınmış, sağlıklı, dengeli bir atmosfer ve çevrede çalışma hakkının güvence altına alınması istenmektedir.

Sağlık hizmetine, hastalara ve hekimlere verdiği zararlar, bilimsel çalışmalarla ortaya konulan özel sigortacılığın yerine pek çok dünya ülkesinde olduğu gibi sağlık hizmetlerinde ortaya çıkan zararlara yönelik olarak kamusal bir zarar karşılama sistemi ve bunun için bir kamu kurumu kurulması önerilmektedir.

Türk Tabipleri Birliği'nin önerisindeki değişikliklerin yapılması halinde hekimlerin eline geçecek ücretler ve emekli maaşları tasarının sonunda tablo halinde gösterilmektedir.

EK GÖSTERGELER

Madde 1:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun, “Göstergeler” başlıklı 43. maddesinin (B) bendi uyarınca 18.05.1994 tarih ve 527 sayılı KHK’nin 3. maddesi ile düzenlenmiş olan “Hizmet Sınıfları İtibariyle Unvan ve Aylık Alınan Derecelere Göre Ek Göstergeler” başlıklı EK I sayılı cetvelin “III-Sağlık Hizmetleri Sınıfı” bölümündeki uzman tabip ve tabip ibareleri yerine aşağıdaki düzenleme yapılmıştır.

	Derecesi	Gösterge	Gösterge	Tutar*
On yıl ve daha fazla hizmeti olan Klinik Şefi	1	3600'den	7200'e	446,07 TL
On yıldan az hizmeti olan Klinik Şefi	1	3600'den	7000'e	433,68 TL
Klinik Şef Yardımcısı	1	3600'den	6800'e	421,29 TL
	2	3000'den	6400'e	396,51 TL
	3	2200'den	5800'e	359,33 TL
Başasistan, Uzman Tabip, Tabip	1	3600'den	6400'e	396,51 TL
	2	3000'den	5800'e	359,33 TL
	3	2200'den	5000'e	309,77 TL
	4	1600'den	4200'e	260,21 TL
	5	1300'den	3400'e	210,64 TL
	6	1150'den	3000'e	185,86 TL
	7	950'den	2400'e	148,69 TL
	8	850'den	1600'e	99,13 TL

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

MADDE 2:

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun Ek 2. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

"EK MADDE 3:Bu Kanuna ekli ek gösterge cetvelindeki oranlar 2547 sayılı Yasa'nın 3 (I) maddesi ile 50 (e) maddesi hükümlerine tabi çalışan hekimler için aşağıdaki gibi uygulanır."

	Derecesi	Gösterge	Gösterge	Tutar*
Dört yıl ve daha fazla hizmeti olan Profesör	1	6400'den	7200'e	446,07 TL
Dört yıldan daha az hizmeti olan Profesör	1	5300'den	7000'e	433,68 TL
Doçent	1	4800'den	6800'e	421,29 TL
	2	4800'den	6400'e	396,51 TL
	3	4800'den	5800'e	359,33 TL
Yrd. Doç.	1	3600'den	6400'e	396,51 TL
	2	3600'den	5800'e	359,33 TL
	3	3600'den	5000'e	309,77 TL
Uzman Tabip, Tabip, Asistan	1	3600'den	6400'e	396,51 TL
	2	2700'den	5800'e	359,33 TL
	3	2300'den	5000'e	309,77 TL
	4	2300'den	4200'e	260,21 TL
	5	2300'den	3400'e	210,64 TL
	6	2300'den	3000'e	185,86 TL
	7	2300'den	2400'e	148,69 TL
	8	-	1600'e	99,13 TL

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

ÖZEL HİZMET TAZMİNATI

MADDE 3:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Zam ve Tazminatlar” başlıklı 152. maddesinin “II-Tazminatlar” bölümünün “A-Özel Hizmet Tazminatı” başlıklı fıkrasının “b” bendindeki özel hizmet tazminat oranları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

ÖZEL HİZMET TAZMİNAT ORANI (%)

	Oran %	Oran %	Tutar*
a)Klinik Şefi	215'den	700'e	4.119,92 TL
b)Klinik Şef Yardımcısı	215'den	625'e	3.678,50 TL
c)Başasistan	215'den	550'ye	3.237,08 TL
d)Uzman Tabiplerden;			
1-4. derecelerden aylık alanlar	215'den	530'a	3.119,37 TL
Diğer derecelerden aylık alanlar	215'den	460'a	2.707,38 TL
e)Tabip, Asistan Tabiplerden;			
1-4. derecelerden aylık alanlar	145'den	510'a	3.001,66 TL
Diğer derecelerden aylık alanlar	145'den	360'a	2.118,82 TL

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

MADDE 4:

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun Ek 3. maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde 4 eklenmiştir:

"EK MADDE 4: 2547 sayılı Yasa'nın 3 (I) maddesi ile 50 (e) maddesi hükümlerine tabi çalışan hekimlere hizmetlerinde belirtilen gösterge rakamlarının en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda özel hizmet tazminatı ödenir. "

	Oran %	Tutar*
a) Profesör	700	4.119,92 TL
b) Doçent	625	3.678,50 TL
c) Yrd. Doçent	550	3.237,08 TL
d) Uzman Tabiplerden;		
1-4. derecelerden aylık alanlar	530	3.119,37 TL
Diğer derecelerden aylık alanlar	460	2.707,38 TL
e) Tabip, Asistan Tabiplerden;		
1-4. derecelerden aylık alanlar	510	3.001,66 TL
Diğer derecelerden aylık alanlar	360	2.118,82 TL

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

MAKAM TAZMİNATI

Madde 5:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun ekinde yer alan IV sayılı cetvele 11 sıra numarası ile aşağıdaki satır eklenmiştir.

Sıra No.	Kadro ve Görev unvanı	Tazminat Göstergeleri	Tutar*
11	Kazanılmış hak aylıkları birinci derecede olan; Klinik Şefi, Klinik Şef Yardımcısı, Başasistan, Uzman tabip, tabip	7.000	433,68 TL

Madde 6:

2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'nun Ek Madde 2 numaralı düzenlemesinde yer alan “makam tazminatı cetveline” sıra no 5 olarak “Üniversitelerin tıp fakültelerinde çalışan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3/1 hükmüne tabi hekimler” ibaresi ile aynı satırın “tazminat göstergeleri sütununa” karşılık gelecek şekilde “7.000” ibaresi eklenmiştir.

Sıra No.	Kadro ve Görev Ünvanı	Tazminat Göstergeleri	Tazminat Göstergeleri	Tutar*
5	Üniversitelerin tıp fakültelerinde çalışan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3/1 hükmüne tabi hekimler	6000'den (Prof. 3 yılını tamamlayan) 4500'den (Prof.) 2000'den (Doç.)	7.000'e	433,68 TL

Not:4505 Sayılı Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanun'un 5. maddesi uyarınca temsil tazminatı göstergesi, makam tazminatı göstergesine göre Bakanlar Kurulu tarafından belirlendiğinden temsil tazminatı göstergesi ayrıca belirlenmemiştir.

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

2000/457 sayılı ve 10.03.2000 tarihli Bakanlar Kurulu Kararına ekli cetvele göre;

Makam veya Yüksek Hakimlik Tazminatı Göstergeleri	Temsil Tazminatı Göstergeleri
7.000	17.000

Kadro ve Görev Unvanı	Temsil Tazminatı Göstergesi	Tutar*
Profesör, Doçent, Yardımcı Doçent, Klinik Şefi, Klinik Şef Yardımcısı, Başasistan, Uzman Tabip ve Tabip	17.000	1.053,22 TL

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

SAĞLIK HİZMETLERİ TAZMİNATI

Madde 7:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na Ek 39. maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki Ek Madde 40 eklenmiştir.

"EK MADDE 40:657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi olarak görev yapan uzman tabip ve tabiplere aşağıda belirtilen oranları geçmemek üzere en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) brüt tutarı ile çarpımı sonucu bulunan miktarda sağlık hizmetleri tazminatı ayrıca ödenir. Bu madde hükmü, üniversitelerin yataklı tedavi diğer sağlık kurumlarında çalışan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3/1 hükmüne tabi personelden tabip olanlar ile 50. maddesinin (e) bendi kapsamında bulunanlar hakkında da uygulanır.

Derece	Tazminat Oranları (%)		Tutar*	
	Öğretim Üyesi Uzman Tabip/ Tabip	Uzman Tabip/ Tabip		
1	450	400	2.648,52 TL	2.354,24 TL
2-3	450	350	2.648,52 TL	2.059,96 TL
4-5	400	325	2.354,24 TL	1.912,82 TL
6-7-8	350	325	2.059,96 TL	1.912,82 TL

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

NÖBET ÜCRETLERİ

Madde 8:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 23.02.1995 tarih ve 547 sayılı KHK'nin 10. maddesi ile eklenmiş olan Ek Madde 33 aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sağlık kurumlarında normal mesai saatleri dışında, genel tatil günlerinde veya hafta sonu tatillerinde normal, acil, icap veya branş nöbeti tutarak bu nöbet karşılığında kurumunca izin kullanılmasına müsaade edilmeyen sağlık veyardımcı sağlık hizmetleri sınıfı personeline; her bir izin suretiyle karşılanamayan nöbet saati için (icap nöbetlerinde çağrı üzerine fiilen çalışılan saatin dışında, çağrının beklendiği nöbet süresinin üçte biri dikkate alınarak) aşağıda gösterilen gösterge rakamlarının aylık katsayı ile çarpılması sonucu bulunacak tutarda nöbet ücreti ödenir. Bu ücret damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

	Mevcut Gösterge	Önerilen Gösterge	Bir saatlik nöbet ücreti tutarı*
Uzman Tabip	60	800	49,56 TL
Tabip	55	650	40,27 TL

* Tutar sütunu bilgilendirmek amacıyla eklenmiştir.

Bu madde hükmü, üniversitelerin yataklı tedavi kurumları ile diğer sağlık kuruluşlarında çalışan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 3/1 hükmüne tabi personelden tabip olanlar ile 50. maddesinin (e) bendi kapsamında bulunanlar hakkında da uygulanır.

Haftalık çalışma süresi nöbet dahil 56 saati geçemez.

SAĞLIK PERSONELİ MAHRUMİYET YERİ İKRAMIYESİ

Madde 9:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 195. maddesi “Sağlık Personeli Mahrumiyet yeri ikramiyesi” adı altında aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir.

“Tabiplere çalıştıkları yerin, ekonomik, sosyal, iklim ve ulaştırma durumları ile kültür ve sağlık durumları ve bunlara benzer yer ve bölge şartları gözönüne alınarak tespit edilecek mahrumiyet derecesine göre, her türlü aylık, ek gösterge ve tazminatlar dahil almakta oldukları aylıkların iki ile altı katı tutarında mahrumiyet yeri ikramiyesi ödenir.

Yukarıdaki esaslar dahilinde bölgelerin mahrumiyet derecesi ve ödenecek ikramiyeler Sağlık Bakanlığı’na hazırlanacak yönetmelikte düzenlenir.”

EK ÖDEME

Madde 10:

209 Sayılı Sağlık Ve Sosyal Yardım Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları İle Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun’un 5. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele ilgili personelin bir ayda alaçağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat toplamının yüzde yirmisine kadar ek ödeme yapılır. Personele yapılacak ek ödemenin usul ve esasları, sağlık kuruluşunda verilen sağlık hizmeti sırasında ortaya çıkan komplikasyon oranı, kurumun mortalite hızı, hastalık dağılımı, yoğun bakım

enfeksiyon hızı, meslek örgütü – Sağlık Bakanlığı veya uzmanlık derneklerinin yaptığı bilimsel toplantılara katılma, bildiri sunma, konuşma yapma, bilimsel makale yayınlama düzeyi, toplum sağlığı hizmetlerine katılma ya da sağlık hizmeti ve sağlık çalışanlarının hakları ile ilgili kurum ve kuruluşlarda çalışma, eğitici olarak görev alma vb. ölçütler ışığında üretilen hizmet ve bu hizmetin niteliğine katkıları ve görevin iyi bir biçimde yerine getirilmesine ilişkin unsurlar dikkate alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak Yönetmelikle düzenlenir.”

Madde 11: Yükseköğretim Kanununun 58. maddesinin 4. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Her eğitim-öğretim, araştırma veya uygulama birimi veya bölümü ile ilgili öğretim elemanlarının katkısıyla toplanan döner sermaye gelirlerinden o birimde görev yapan; öğretim üyesi ve öğretim görevlileri ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dâhil), yan ödeme ve her türlü tazminat toplamının yüzde yirmisine kadar ek ödeme yapılır. Personele yapılacak ek ödemenin usul ve esasları, sağlık kuruluşunda verilen sağlık hizmeti sırasında ortaya çıkan komplikasyon oranı, kurumun mortalite hızı, hastalık dağılımı, yoğun bakım enfeksiyon hızı, üniversiteler, meslek örgütleri – Sağlık Bakanlığı veya uzmanlık derneklerinin yaptığı bilimsel toplantılara katılma, bildiri sunma, konuşma yapma, bilimsel makale yayınlama düzeyi, toplum sağlığı hizmetlerine katılma ya da sağlık hizmeti ve sağlık çalışanlarının hakları ile ilgili kurum ve kuruluşlarda çalışma, eğitici olarak görev alma, bilimsel araştırmalar, eğitim faaliyetlerine katılım düzeyleri vb. ve görevin iyi bir biçimde yerine getirilmesine ilişkin unsurlar dikkate alınarak Yükseköğretim Kurumu tarafından çıkarılacak Yönetmelikle düzenlenir.”

YILLIK İZİN

Madde 12:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Yıllık İzin” başlıklı 102. maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hekimler için bu süreler 25 ve 35 gün olarak uygulanır.”

MESLEKİ GELİŞİM İZİNİ

Madde 13:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Mazeret İzni” başlıklı 104. maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir.

D) Hekimlere, Türk Tabipleri Birliği tarafından kredilendirilen yurtiçi ve yurtdışındaki bilimsel toplantılara katılabilmeleri için yılda toplam bir ayı geçmemek üzere mesleki gelişim izni verilir. Bu iznin verilebilmesi için katılımcılığın belgelenmesi şarttır.

MESLEKİ GELİŞİMİN ÖZENDİRİLMESİ

Madde 14:

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun “Kurumların Memurlarını Hizmet İçinde Yetiştirme Esasları” başlıklı 214. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının düzenlediği veya bu kurumlarca kredilendirilen bilimsel/mesleki etkinliklere ilgili personelin katılımı özendirilir. Maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ilgili Bakanlıklar tarafından meslek kuruluşlarının görüşü alınarak hazırlanacak bir yönetmelikte belirlenir.”

GÜVENLİ VE SAĞLIK KOŞULLARDA ÇALIŞMA HAKKI

Madde 15 :

3359 Sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun üçüncü maddesine (n) fıkrası olarak aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sağlık hizmetlerinde çalışanların güvenli ve sağlıklı koşullarda çalışmalarını için gerekli önlemler Sağlık Bakanlığı tarafından alınır. Çalışma koşullarının ve ortamının bu hakları güvence altına alacak bir biçimde düzenlenmesine, gözetim ve denetimine ilişkin hizmetlerin yürütülmesine çalışanların etkin katılımı sağlanır. Bunun için çalışanların, işyeri düzeyinde seçtikleri temsilciler aracılığı ile karar alma ve uygulama süreçlerine demokratik olarak etki edecek biçimde katılımları sağlanır. Ülke genelinde yürütülecek çalışmalar, çalışanların seçtikleri temsilcilerin yanı sıra ilgili kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları temsilcileriyle işbirliği yapılarak yürütülür. Sağlık hizmetlerinde çalışanların güvenli ve sağlıklı koşullarda çalışmalarını için gerekli önlemler ile bunun için yürütülecek çalışmalar ve hizmet organizasyona ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.”

TIBBİ ZARARLARIN KARŞILANMASI VE TIBBİ ZARARLARI KARŞILAMA KURUMU

Madde 16: 1219 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Sağlık hizmetlerinin gereği gibi verilmemesi, hiç verilmemesi veya kötü verilmesi nedeniyle, ya da sağlık hizmetinin verilmesi nedeniyle ortaya çıkan maddi ve manevi zararları karşılamak üzere Tıbbi Zararları Karşılama Kurumu kurulur.

Kurumun en üst karar organı olan Yönetim Kurulu: Sağlık Bakanlığı, Tıp Fakülteleri, Türk Tabipleri Birliği, Danıştay, Yargıtay, Barolar Birliği, Hasta Hakları Temsilcilerinden olmak üzere 11 kişiden oluşur.

Tıbbi Zararları Karşılama Kurumu; üniversiteler bünyesindeki Tıp Fakülteleri Hastaneleri ile Uygulama ve Araştırma Merkezleri dahil bütün kamu sağlık kuruluşlarında sağlık hizmetlerinin yürütümü nedeniyle ortaya çıkan maddi ve manevi zararları karşılar.

Kurumun gelirleri her yıl genel bütçeden aktarılan tıbbi zararları karşılama ödeneğinden oluşur.

Kamu sağlık kuruluşlarının verdikleri sağlık hizmetleri sırasında maddi ve manevi zarara uğrayan hak sahipleri zararlarının tespiti ve karşılanması için Tıbbi zararları Karşılama Kurumuna başvururlar.

Kurum başvuruya konu olayın niteliğine göre gerekli araştırma ve incelemeyi en geç üç ay içinde tamamlar. Yapılan inceleme sonucunda, talep edilen zararın sağlık hizmetinin gereği gibi verilmemesi, hiç verilmemesi veya kötü verilmesi nedeniyle ortaya çıkıp çıkmadığını karara bağlar. Zararın sağlık hizmetinden kaynaklandığı sonucuna varılır ise maddi ve manevi zarar için yapılacak ödeme miktarı tespit edilir ve başvuru tarihinden itibaren en geç altı ay içinde ilgililere Kurum bütçesinden ödenir.

Tıbbi Zararları Karşılama Kurumunun kararlarına karşı ilgililer İdari Yargıya başvurabilirler.

Kamu sağlık hizmetlerinden kaynaklanan her türlü maddi ve manevi tazminat davası Tıbbi Zararları Karşılama Kurumuna karşı açılır. Kamu sağlık personeline kamu kuruluşlarında verdikleri sağlık hizmetlerinden dolayı tazminat davası açılmaz. Tıbbi Zararları Karşılama Kurumu, ilgililere ödediği tazminat tutarını zararın doğmasına kasıtlı davranışları ile neden olan kamu personeline rücu eder.

Kurum, sağlık hizmetleri sırasında ortaya çıkan zararların nedenlerinin tespiti ve önlenmesine yönelik çalışmalar yapar, ilgili kamu kuruluşları ile işbirliği yapar, yapılan çalışmalarını kamuoyunun bilgisine sunar.

Kurumda görevlendirilecek personel, oluşturulacak birimler ile çalışmasına ilişkin usul ve esaslar kurum Yönetim Kurulu'nun uygun görüşü alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILAN KANUNLAR

Madde 17:

- Hekimler ve diğer sağlık personelinin, Sağlık Bakanlığı’na bağlı sağlık kuruluşlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu dışında sözleşmeli olarak çalıştırılması düzenleyen 10 Temmuz 2003 tarih ve 4924 sayılı Kanun,
- Hekimler ve diğer sağlık personelinin iş güvencesine sahip kadrolu personel olarak istihdamı yerine, hizmetinin satın alınması ve bedelinin ise döner sermayeden ödenmesine ilişkin 10 Temmuz 2003 gün ve 4924 Sayılı Kanunun ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36. maddesine eklenen “Bu sınıfa dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetler, lüzumu halinde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödenmek kaydıyla, Bakanlıkça tespit edilecek esas ve usullere göre hizmet satın alınması yoluyla gördürülebilir” hükmü,
- Aile Hekimlerinin ve diğer sağlık personelinin, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın, iş güvencesinden ve devlet memurlarının diğer özlük haklarından yoksun olarak çalıştırılmasını öngören 24 Kasım 2004 tarih ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun,
- Hekimlerin ve diğer sağlık personelinin, iş güvencesinden yoksun, kadrosuz bir biçimde ücretleri döner sermayeden karşılanmak üzere, 657 sayılı Kanununun 4. Maddesinin B fıkrasına göre sözleşmeli çalıştırılmasını öngören 20 Ekim 2005 gün ve 5413 sayılı Kanun ile değişik 181 Sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek madde 3,

- Kamu İktisadi Teşebbüslerinde hekimlerin de içinde yer aldığı kamu personelini sözleşmeli olarak çalıştırılmasını öngören 399 sayılı KHK'nin 3 ve devamı maddelerinde yer alan hükümler,
- Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan hekimlere asli görevlerine ek olarak ve herhangi bir ilave ücret almaksızın kuruma ait işyerlerinde işyeri hekimliği yapma zorunluluğu getiren 1 Temmuz 2006 tarih ve 5538 sayılı Kanun ile değişik İş Kanununun 81. maddesinde yer alan hükümler,
- Hekimlere devlet hizmeti yükümlülüğü getirilmesine ilişkin 21 Haziran 2005 tarih ve 5371 sayılı Kanun ile değişik 3359 Sayılı Kanununun Ek madde 3,4,5 ve 6,
- 31/12/1980 tarihli ve 2368 sayılı Sağlık Personelinin Tazminat ve Çalışma Esaslarına Dair Kanun Yürürlükten kaldırılmıştır.

SENDİKAL HAKLAR

Madde 18:

Anayasada, içinde hekimlerin ve sağlık personelinin yer alacağı biçimde kamu görevlileri dahil bütün çalışanların sendika, toplu iş sözleşmeli toplu pazarlık ve grevi de kapsayan toplu eylem hakları, güven-
ceye bağlanmalıdır.

ÖNERİLEN DEĞİŞİKLİKLERLE HEKİMLERİN ELİNE GEÇECEK ÜCRETLER AŞAĞIDAKİ TABLODA GÖSTERİLMİŞTİR;

UNVAN/DERECE	MAAŞ
1. Derece Klinik Şefi	8.833,69 TL
1. Derece Klinik Şef Yrd.	8.375,17 TL
1. Derece Uzman Tabip	7.799,71 TL
1. Derece Tabip	7.676,15 TL
8. Derece Tabip	6.243,92 TL

UNVAN/DERECE	MAAŞ
Profesör	10.617,06 TL
Doçent	10.096,63 TL
Yrd. Doçent	9.174,39 TL
1. Derece Uzman Tabip	8.092,74 TL
Asistan Tabip	6.347,56 TL

*Yukarıdaki Hesaplamalar 2 Çocuklu, Evli (Eşi Çalışıyor) Durumuna Göre Hesaplanmıştır.

EMEKLİ MAAŞLARI

UNVAN/DERECE	MAAŞ
1. Derece Tabip/Uzman Tabip	3.291,68 TL
Profesör	3.328,85 TL

**Hesaplama 30 yıllık hizmet süresi dikkate alınarak yapılmıştır

MADDE 1 GEREKÇESİ:

Ek göstergelere ilişkin mevzuatta sadece uzman tabip ve tabip ayrımı yerine eğitim ve araştırma hastanelerindeki eğitimcilerin de unvanlarına göre orantılanmış ve ücretlerinde gerekli artışı sağlayacak bir değişiklik önerilmektedir.

MADDE 2 GEREKÇESİ :

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nda yapılacak ek madde düzenlemesi ile öğretim üyeleri ile uzman tabip, tabip ve asistanlara ödenecek ek göstergelerde emeklerini karşılayacak oranda artış yapılması önerilmektedir.

MADDE 3 GEREKÇESİ:

Özel hizmet tazminatlarında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi çalışan uzman tabip ve tabipler ile eğitim ve araştırma hastanelerindeki eğitimcilerin de unvanlarına göre orantılanmış ve ücretlerinde gerekli artışı sağlayacak bir değişiklik önerilmektedir.

MADDE 4 GEREKÇESİ:

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa eklenecek bir madde ile hekim olan öğretim üyeleri ile uzman tabip, tabip ve asistanlar için de kıdem ve unvanları ile orantılı olarak özel hizmet tazminatı ödenmesine yönelik düzenleme önerilmektedir.

MADDE 5-6 GEREKÇELERİ:

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'nda yapılacak ek düzenlemelerle öğretim üyeleri ve eğitim sorumluları dahil bütün hekimlere belirtilen oranlarda makam tazminatı ödenmesi önerilmektedir.

MADDE 7 GEREKÇESİ :

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanunu kapsamında çalışan öğretim üyeleri ve eğitim sorumluları dahil bütün hekimlere belirtilen oranlarda sağlık hizmeti tazminatı ödenmesi önerilmektedir.

MADDE 8 GEREKÇESİ :

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 2547 sayılı Yüksek öğretim Kanunu kapsamında olan bütün hekimler için nöbet saat ücretleri fazla çalışma niteliğine uygun olarak belirlenmekte ve 40 saatlik haftalık normal çalışma süresine ilaveten 16 saat fazla çalışma süresi sınırı getirilerek toplam çalışma süresi haftada en fazla 56 saat ile sınırlandırılmaktadır. Böylece hekimlerin makul süreler ile çalışma ve dinlenme hakları ile hastaların güvenli sağlık hizmeti alma hakları güvence altına alınmaktadır.

MADDE 9 GEREKÇESİ:

Bu madde ile hekimlerin gelişmişlik düzeyi düşük mahrumiyet bölgesi olarak adlandırılan yerlerde çalışmalarını özendirilmesi ve dengeli dağılıma zemin hazırlanması amaçlanmakta ve bu nedenle önerilmektedir.

MADDE 10-11 GEREKÇELERİ:

Gerek tıp fakültelerinde gerekse kamu sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlere yönelik ek ödeme düzenlemelerinde, verilen sağlık hizmetinin niceliğine değil niteliğine ilişkin ölçütleri, bilimsel çalışmaları, toplum sağlığı hizmetleri ile ilgili çalışmaları, sağlık hizmetini sunan ekibin bir bütün olarak verdiği sağlık hizmetinin kurumsal düzeydeki çıktılarını esas alarak çalışmaların özendirilmesi amaçlanmaktadır. Özendirme amacıyla verilecek ek ödemenin toplam ücretin en fazla %20'si ile sınırlı olması gözetilerek, çalışmaların özendirilmesinde maddi yöntemlerden çok insançıl değerleri esas alan yöntemlerin kullanılması önerilmektedir.

MADDE 12 GEREKÇESİ:

Çalışırken aldıkları ücret düzeyine uygun ücretlerini alarak dinlenme haklarını kullanmaları amacıyla maddede değişiklik önerilmektedir. Mesleki iş riski ve iş güçlüğü nedeniyle yaşam ve sağlık haklarının korunabilmesi için dinlenme sürelerinin daha uzun olması gerekli olduğundan maddede değişiklik önerilmektedir".

MADDE 13-14 GEREKÇELERİ:

Hekimlerin, tıp biliminin gelişimini izleyebilmeleri, bilgi ve becerilerini güncel bilgilere erişerek yenileyebilmeleri için yıllık izinden bağımsız olarak mesleki gelişim iznine ilişkin düzenleme önerildiği gibi mesleki gelişimin özendirilmesi amacıyla düzenleme yapılması önerilmektedir.

MADDE 15 GEREKÇESİ:

Sağlık işyerlerindeki çalışma ortamında biyolojik, kimyasal, fiziksel ve ergonomik riskler önemli bir sağlık sorunu olarak durmaktadır. Bunun yanı sıra iş organizasyonu, güvencesiz çalışma biçimleri, uzun ve stresli çalışma koşulları çalışanların sağlığını ciddi bir biçimde etkilemektedir. Uygulanan sağlık politikaları nedeniyle başta hekimler ve hemşireler olmak üzere sağlık çalışanları görevleri başında gittikçe artan oranda şiddete uğramaktadır. Sağlık hizmetini üreten sağlık çalışanlarını sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışma haklarını güvence altına alacak organizasyon ve düzenlemelere acil gereksinim bulunmaktadır. Bu nedenle düzenleme yapılması önerilmektedir.

MADDE 16 GEREKÇESİ:

5947 Sayılı Yasa ile 1219 Sayılı Yasaya eklenen Ek 12. maddede tıbbi hatalardan kaynaklanan tazminat taleplerini karşılamak üzere bütün hekimlerin özel mesleki sorumluluk sigortası yaptırmayı zorunlu kılınmıştır. Kamu sağlık kuruluşlarında çalışan hekimlerin yaptırmakla zorunlu tutulduğu sigortanın primlerinin yarısını hekim diğer yarısını ise kurumların ödemesi gerektiği belirtilmiştir. Madde ile tıbbi hatalar nedeniyle zarar gören hastaların dava açıp 5-7 yıl arasında süren davaların sonuçlanmasını bekleyip kazanırsa zararının tazmin edilmesi dışında bir yol önerilmemiştir.

Getirilen bu sistem ABD'nde uzun yıllardır uygulanan sistemdir. Bu sistemin sonuçları üzerine çok sayıda bilimsel araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalarda özel sigortacılık sisteminin;

- Sağlık hizmeti sırasında zarar gören hastaların %99'unun zararlarını karşılamadığı,
- Malpraktisle suçlanan hekimlerin %83'ünün tıbbi ihmali olmadığı, hekimlerin kusursuz olduğu halde sık sık davalarla yüzyüze kaldığı,
- Mesleki sorumluluk sigortasına ödenen primlerin % 50'sinin hastalara ödenen tazminatlar için yeterli olduğu, diğer yarısının avukatlara, mahkeme masraflarına ve sigorta şirketlerine gittiği,
- Dar gelirli kişilerin varıl kişilere kıyasla malpraktisle tazmin edilme ihtimalinin çok düşük olduğu,
- Hekim ve hasta ilişkisini adeta hasım ilişkisine dönüştürdüğü tespit edilmiştir.

Dünyadaki pek çok ülkede ve Avrupa ülkelerinde kamuda çalışan hekimler tıbbi hatalar nedeniyle hükmedilecek tazminatlara karşı kamusal olarak korunmakta, hükmedilen tazminatların ödenmesi kamu tarafından güvence altına alınmaktadır. Hekimlere sigorta primini ödeme ya da tazmin yükümlülüğü yüklenmemektedir. Ayrıca hastaların sağlık hizmeti sırasında gördükleri zararları kusur karşılığı olmaksızın dava yoluna gerek kalmaksızın karşılayacak kurumsal mekanizmalar oluşturulmakta, tıbbi hataların nedenlerinin araştırılarak ortadan kaldırılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Günümüzde yapılan pek çok çalışmada; sağlık hizmeti sırasında ortaya çıkan tıbbi hataların büyük bir oranının sağlık sistemindeki sorunlardan kaynaklandığı, hekimlerin ve sağlık personelinin doğrudan hatasından kaynaklanan tıbbi hataların oldukça düşük bir oran olduğu ortaya konmuştur.

Türk Tabipleri Birliği bütün bu nedenlerle;

- *sağlık sisteminin organizasyonundan sorumlu olmayan hekimi tıbbi hataların asıl ve tek sorumlusu olarak gösteren,*
- *hata nedenlerini ortadan kaldırmaya dönük bir yaklaşım içermeyen,*
- *hastaların zararlarını kısa sürede karşılamak üzere bir kurum tanımlamayan,*
- *hastalardan parası olanları dava açmaya, yoksulları ise zararları ile baş başa bırakan,*
- *daha düşük kaynaklarla bütün tıbbi zararları karşılamak olanaklı iken hekimlerin ücretlerini ve toplumsal kaynakları özel sigorta şirketlerine transfer eden,*

özel sigortacılık sistemini hekimler ve toplum adına kabul edilemez bulmaktadır. Bütün bu sakıncaları göz önüne alarak tıbbi zararların karşılanması ve önlenmesi ile ilgili olarak kamusal bir kurumun kurulması ve işleyişine ilişkin düzenleme yapılmasını önermektedir.

MADDE 17 GEREKÇESİ:

Maddede kaldırılması önerilen düzenlemeler, kamu sağlık kurumlarında sağlık çalışanlarına değişik sözleşmeli çalışma biçimlerini dayatmış, onları iş güvencesinden, aile birliklerinin korunması haklarından, ailevi, sağlık ya da sosyal nedenlerle verimli olabileceği hizmet bölgesine atanma haklarından yoksun bırakmıştır. Kamu sağlık hizmetlerinin satın alma yolu ile gördürülmesine ilişkin düzenlemelerle, hizmetin bütünselliği ortadan kaldırılmış, aynı işte çalışan ve aynı işi yapan sağlık personelin farklı statüde, farklı ücret ve sosyal eşitsizlikler üzerinden çalıştırılmasına neden olunmuş, çalışma barışı bozulmuş, çalışanların sağlık hizmetinin niteliğine etki eden mesleki bağımsızlıkları yok edilmiştir. Hastaya verilen

sağlık hizmetinin niteliğini yükseltecek ekip çalışması hizmetin parçalanması nedeniyle ortadan kaldırılmıştır.

Özendirici yollarla sağlık personelinin dengeli dağılımını sağlamak yerine zorla çalıştırmaya ilişkin hükümlerle hem son derece verimsiz bir sağlık hizmeti verilmesine hem de hekimlerin aile birliğinin sağlanması dahil en temel haklarının ihlal edilmesine zemin hazırlanmıştır.

Bireyin sağlık hakkının en üst düzeyde hayata geçirilmesi için başta sağlığı koruyucu ve geliştirici hizmetleri önceleyen, sağlığın bozulması halinde sağlığın düzeltilmesini odağa alan ve hastaya verilecek sağlık hizmetinin niteliğini düşünen bir çalışma biçimi yerine, hasta başına tedavi edici sağlık hizmetlerinden pay verilmesi sistemi ile para üzerinden bireylere yaklaşımı teşvik eden çalışma sistemleri, hem toplumu hem de hekimleri olumsuz etkilemektedir.

Bütün bu nedenlerle tam süre çalışmaya yönelik düzenlemelerden önce sağlık çalışanlarının sağlıklı, verimli çalışma ortamını olanaksız kılan sayılan yasal düzenlemelerin yürürlükten kaldırılması bir zorunluluk olarak önerilmektedir.

MADDE 18 GEREKÇESİ:

Sağlık çalışanlarının ekonomik ve sosyal haklarına yönelik yasal düzenleme önerileri kabul edilip yürürlüğe konulsa da bilinmektedir ki hakların güvence altına alınması, korunması ve geliştirilmesi toplu sözleşme, toplu pazarlık ve grev haklarının tanınması ile olanaklı olacaktır. Bu nedenle Devletin taraf olduğu sözleşmeler uyarınca da bu alandaki yükümlülüklerinin yerine getirmesi ve Anayasada kamu çalışanlarının bu haklarını güvence altına alınması talep edilmektedir.